

**Wyrok z dnia 30 lipca 1997 r.
II UKN 111/97**

Likwidator Krajowego Związku Spółdzielni Meblarskich wyznaczony na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 20 stycznia 1990 r. o zmianach w organizacji i działalności spółdzielczości (Dz.U. Nr 6, poz. 37) przez dyrektora izby skarbowej, działającego z upoważnienia Ministra Finansów, w sytuacji gdy doszło także do zawarcia umowy o pracę między izbą skarbową a likwidatorem jest pracownikiem tej izby, a nie likwidowanego związku.

Przewodniczący SSN: Maria Mańkowska (sprawozdawca), Sędziowie SN: Roman Kuczyński, Jadwiga Skibińska-Adamowicz.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 30 lipca 1997 r. sprawy z wniosku Zdzisława S. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych-Oddziałowi w W. o wysokość emerytury, na skutek kasacji wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie z dnia 11 grudnia 1996 r. [...]

o d d a l i ł kasację.

U z a s a d n i e n i e

Kasacja Zdzisława S. od wyroku Sądu Apelacyjnego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie z dnia 11 grudnia 1996 r. zarzuca naruszenie prawa materialnego: ustawy z dnia 28 grudnia 1989 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 1990 r. Nr 4, poz. 19) i rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 stycznia 1990 r. w sprawie wcześniejszych emerytur dla pracowników zwalnianych z pracy z przyczyn dotyczących zakładów pracy (Dz. U. Nr 4, poz. 27) oraz przepisów postępowania, które również nie zostały wskazane w kasacji. Z uzasadnienia kasacji wynika, że skarga dotyczy postępowania sądowego, którego podłożem była decyzja Oddziału ZUS w W. z dnia 29 czerwca 1995 r., odmawiająca Zdzisławowi S. prawa do wcześniejszej emerytury, mimo uprzedniego przyznania mu takich uprawnień w decyzji z dnia 17 czerwca 1991 r.

Sąd Wojewódzki-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie wyrokiem z dnia 9 października 1996 r. oddalił odwołanie ubezpieczonego i ustalił, że był on do dnia 15 marca 1990 r. pracownikiem Ministerstwa Finansów w W., a w dniu 16 marca 1990 r. przeniesiony został do Izby Skarbowej w W. W dniu 15 marca 1990 r. dyrektor Izby Skarbowej w W. wyznaczył Zdzisława S. na likwidatora Krajowego Związku Spółdzielni Meblarskich w W. i zawarł z nim umowę o pracę na czas likwidacji tego Związku. Sąd Wojewódzki ustalił, że umowa o pracę łączyła wnioskodawcę z Izbą Skarbową w W., a nie likwidowanym Związkiem Spółdzielni.

Sąd Apelacyjny-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie wyrokiem z dnia 11 grudnia 1996 r. oddalił apelację ubezpieczonego i podzielił stanowisko Sądu I instancji, że wnioskodawca nie spełnia warunków do uzyskania wcześniejszej

emerytury przewidzianych w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 stycznia 1990 r. w sprawie wcześniejszych emerytur dla pracowników zwalnianych z pracy z przyczyn dotyczących zakładów pracy (Dz. U. Nr 4, poz. 27). Nie był bowiem pracownikiem likwidowanej jednostki, ale pracownikiem Izby Skarbowej w W. i podstawą jego powołania na likwidatora Związku Spółdzielni był przepis art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 20 stycznia 1990 r. o zmianach w organizacji i działalności spółdzielczości (Dz. U. Nr 6, poz. 37). Sąd Apelacyjny uznał na podstawie znajdujących się w sprawie dokumentów, że umowa o pracę między wnioskodawcą i Izbą Skarbową nie uległa rozwiązaniu w dniu 28 lutego 1991 r., a po tej dacie wnioskodawca nadal wykonywał czynności likwidatora. W piśmie następcy prawnego likwidowanego Związku stwierdzono, że wnioskodawca po zakończeniu zwolnień grupowych i rozdysponowaniu majątku Związku Spółdzielni zajmował się kontynuacją procesów sądowych, [...] i innych roszczeń. Zarobki wnioskodawcy pobierane w latach 1992 i 1993 r. z Krajowego Związku Spółdzielni Meblarskich wskazują, że zgodnie z umową o pracę zawartą z Izbą Skarbową, wynagrodzenie wnioskodawcy obciążało nadal koszty prowadzenia likwidacji. Decyzja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 10 października 1991 r. została oparta na zapisie w świadectwie pracy wydanym przez Krajowy Związek Spółdzielni Meblarskich w W. i stwierdzającym rozwiązanie z wnioskodawcą stosunku pracy na warunkach określonych w powołanym rozporządzeniu, co nie odpowiadało stanowi faktycznemu. Wnioskodawca uzyskiwał świadczenia, mimo że nie spełniał warunków uzyskania do nich prawa. Warunki do uzyskania prawa do emerytury wnioskodawca spełnił dopiero w momencie osiągnięcia wieku 60 lat, to jest 17 marca 1993 r.

Sąd Najwyższy rozpoznając kasację ubezpieczonego od powyższego wyroku zważył, co następuje:

Powołane w kasacji przepisy ustawy z dnia 28 grudnia 1989 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 1990 r. Nr 4, poz. 19 ze zm.) oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 stycznia 1990 r. w sprawie wcześniejszych emerytur dla pracowników zwalnianych z pracy z przyczyn dotyczących zakładów pracy (Dz. U. Nr 4, poz. 27) nie mają zastosowania w sprawie, ponieważ Zdzisław S. nie był pracownikiem Krajowego Związku Spółdzielni Meblarskich w W., a łącząca go umowa o pracę z Izbą Skarbową w W. nie została rozwiązana z przyczyn dotyczących zakładu pracy. Słusznie powołał Sąd Apelacyjny uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 11 sierpnia 1994 r., II UZP 19/94 (OSNAPiUS 1994 nr 10 poz. 166), że likwidator przedsiębiorstwa państwowego ustanowiony przez organ założycielski na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 listopada 1981 r. w sprawie wykonania ustawy o przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. Nr 31, poz. 170 ze zm.), z którym zawarto umowę, jest pracownikiem tego organu. Analogiczna sytuacja prawna występuje w rozpoznawanej sprawie, gdyż działający na podstawie upoważnienia Ministra Finansów Dyrektor Izby Skarbowej w W., wyznaczył Zdzisława S. na likwidatora Krajowego Związku Spółdzielni Meblarskich w W. (art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 20 stycznia 1990 r. o zmianach w organizacji i działalności spółdzielczości, Dz. U. Nr 6, poz. 37) i równocześnie zawarł z nim umowę o pracę od 15 marca 1990 r. na

czas likwidacji. Postanowienie § 6 tej umowy ustalało, że wynagrodzenie likwidatora obciąża koszty prowadzenia likwidacji. Oznacza to, że Zdzisław S. był pracownikiem Izby Skarbowej w W., a nie likwidowanego Związku Spółdzielni, nie zaszły zatem przesłanki do przyznania jemu wcześniejszej emerytury, skoro umowa o pracę, łącząca go z Izbą Skarbową w W., nie została rozwiązana z przyczyn, o których mowa w art. 1 ustawy z dnia 28 grudnia 1989 r. Przedłożone przez skarżącego wyciągi protokołów zjazdu przedstawicieli Spółdzielni Krajowego Związku Spółdzielni Meblarskich i zawiadomienie o podjętych uchwałach z dnia 23 kwietnia i 18 września 1990 r. o zatrudnieniu inż. Zdzisława S. w Krajowym Związku Spółdzielni Meblarskich w charakterze likwidatora nie zmieniają prawidłowo ustalonego stanu faktycznego przez Sądy obu instancji, ponieważ są sprzeczne z art. 2 ust. 1 powołanej wyżej ustawy z dnia 20 stycznia 1990 r. Przepis ten wyraźnie stanowi, że likwidatora związków spółdzielni wyznacza Dyrektor Izby Skarbowej. Jak wykazano wyżej, zgodne z prawem było także zawarcie przez upoważniony organ - Dyrektora Izby Skarbowej z osobą, którą wyznaczył na likwidatora umowy o pracę na czas wykonywania czynności likwidacyjnych. Likwidator Krajowego Związku Spółdzielni Meblarskich wyznaczony na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 20 stycznia 1990 r. o zmianach w organizacji i działalności spółdzielczości przez dyrektora Izby Skarbowej działającego z upoważnienia Ministra Finansów, w sytuacji, gdy doszło także do zawarcia umowy o pracę, jest pracownikiem Izby Skarbowej, a nie likwidowanego Związku.

Z tych wszystkich względów Sąd Najwyższy uznał, że kasacja nie jest uzasadniona i na podstawie art. 393¹² KPC orzekł jak w sentencji.

=====